

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK NAAR DE KWALITEITSVERBETERING

KBS St. Jozef

Plaats : Rijen
BRIN nummer : 19LE|C1
Onderzoeksnummer : 287719
Datum onderzoek : 23 februari 2016
Datum vaststelling : 25 maart 2016

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	TOEZICHTARRANGEMENT	13

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 23 februari 2016 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op KBS St. Jozef. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 13 januari 2015 stelde de inspectie tekortkomingen vast in het onderwijsleerproces en de naleving van wettelijke vereisten op KBS St. Jozef. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 11 februari 2015. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, heeft de inspectie nu een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Toezichthistorie

Op 2 juli 2015 heeft de inspectie een voortgangsgesprek gevoerd met het managementteam van de school. Hieruit bleek dat de school de schoolontwikkeling voortvarend ter hand genomen had. Tijdens het tussentijds kwaliteitsonderzoek op 8 oktober 2015 zag de inspectie dat er veel verbeterd was, met name op het gebied van de taakgerichte sfeer binnen de school. De zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg lieten ook een opwaartse ontwikkeling zien, maar voldeden nog niet aan de basiskwaliteit.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Onderzoek en analyse van jaardocumenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.

- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school tijdens het bezoek beschikbaar heeft gesteld.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2 vlinders, 1/2 apen, 3a, 4a, 5a, 6b, 7b en 8a.
- Gesprekken met de directie en de intern begeleiders over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leerlingen en leraren.
- Een eindgesprek met het managementteam, de intern begeleiders en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: opbrengsten, leerstofaanbod, didactisch handelen, afstemming, begeleiding, zorg en kwaliteitszorg.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Daarnaast heeft de inspectie enkele controles uitgevoerd op bepaalde standaard gecontroleerde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.		•		

Zorg		1	2	3	4
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		•		
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT1B	In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen (art. 13 WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT2B	In het schoolplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 12 WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

Het team van de St. Jozefschool heeft het afgelopen jaar hard en enthousiast gewerkt aan de verbetering van het onderwijs. In korte tijd is veel resultaat geboekt. Hierdoor is er nu geen sprake meer van een zwakke school. De school heeft weer een basisarrangement.

Belangrijke verbeteringen zijn zichtbaar in de taakgerichte werksfeer in de groepen, de kwaliteitszorg en een meer professionele schoolcultuur. Uit de gesprekken en observaties blijkt dat er meer en beter wordt samengewerkt in het team. De leraren willen van en met elkaar blijven leren en ontwikkelen. De school mag hier trots op zijn.

Het verbeterproces is echter nog niet afgerond. Sommige onderdelen zijn nu voldoende, maar pril en vragen om versterking en verankering. Het gaat hier met name om het didactisch handelen en de afstemming op de verschillen tussen leerlingen. Enkele onderdelen zijn nog niet voldoende. Het gaat hier om het zorgvuldig analyseren van de vorderingen van leerlingen en de diagnose van de problematiek, daar waar leerlingen onvoldoende voortgang laten zien. Directie, intern begeleiders, leraren en het bestuur hebben echter de afgelopen tijd laten zien dat ze zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor en hard werken aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. De inspectie heeft hierdoor het vertrouwen dat de school op de ingezette weg verder gaat en daarmee de nu prille basis zal versterken.

Toelichting

Resultaten voldoende maar kwetsbaar

De resultaten die de leerlingen behalen aan het einde van de basisschool zijn voldoende. In 2013 en 2014 lagen de resultaten nog onder de ondergrens voor vergelijkbare scholen. Afgelopen jaar scoorde de school positieve eindresultaten. De tussentijdse resultaten van de leerlingen die nu in groep 8 zitten zijn echter kwetsbaar. Voor de overige groepen geldt dat er een duidelijke opwaartse trend in de resultaten zichtbaar is. De resultaten voor woordenschat vallen in bijna alle groepen tegen.

Veel geïnvesteerd in passend leerstofaanbod, woordenschat nog versterken

De school heeft het afgelopen jaar het aanbod flink aangepast om beter tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Zo is er in de groepen 1/2 gekozen voor een meer integraal programma en implementeerde de school een nieuwe taalmethode in de groepen 3 t/m 8 met aandacht voor woordenschat. Gezien de resultaten van de leerlingen op de woordenschattoetsen is het van belang om het woordenschatonderwijs verder te versterken. Bijvoorbeeld door gericht beleid om woordenschat ook in andere vakken te integreren of door meer leertijd hiervoor in het rooster in te ruimen.

Pedagogisch-didactisch handelen nu veel steviger, maar nog pril en wisselend

De leraren hebben het afgelopen jaar belangrijke stappen gezet om het lesgeven te verbeteren. Vooral het schoolbrede eenduidige klassenmanagement werpt vruchten af. Leerlingen weten wat de regels en afspraken zijn, waardoor er in de meeste groepen sprake is van een taakgerichte werksfeer.

Het didactisch handelen is overwegend voldoende, al is het nog pril en zijn er duidelijk verschillen merkbaar tussen de leerkrachten. Het geven van een activerende en doelgerichte les, gebruik makend van het directe instructiemodel, is nog volop in ontwikkeling en blijft de aandacht vragen. Ook in de groepen 1/2 heeft de focus de afgelopen tijd vooral gelegen in het versterken van het aanbod, de observatie en de registratie. Het is nu tijd om na te gaan of het educatief handelen van de leraren voldoende is afgestemd op de specifieke eisen die het onderwijs aan het jonge kind stelt. Hierbij valt te denken aan spelbevordering, interactie en een zorgvuldig ingerichte, rijke, uitdagende leeromgeving.

De leraren stemmen het onderwijs beter af op de verschillen tussen leerlingen. Sinds afgelopen jaar stellen de leraren voor de belangrijkste basisvakken groepsplannen op. Dit biedt handvatten om de instructie en verwerking te differentiëren. Hiermee is de basis op orde. Het is nu zaak om dit verder te verstevigen en te verdiepen door onder andere scherpere doelen te stellen, aard

van de instructie af te stemmen op de leerlingen en de didactische onderwijsbehoeften te concretiseren.

Het managementteam en intern begeleiders hebben een rol in het versterken, stimuleren, beoordelen en bewaken van het didactisch handelen. Belangrijk is dat er duidelijke afspraken komen over wie welke verantwoordelijkheid hierin inneemt. Tevens is het van belang om met leerkrachten concrete afspraken te maken over de competenties die versterking behoeven, de wijze waarop zij hierin begeleid worden en op welke termijn resultaat verwacht wordt.

Analyse en diagnose vraagt om meer diepgang

Door het implementeren van groepsplannen kijken de leraren steeds beter naar de vorderingen van de leerlingen. Ze constateren dat leerlingen soms te weinig vooruitgang boeken of juist meer vooruitgang dan verwacht. Deze kennis gebruiken ze om leerlingen in te delen in instructiegroepjes. Belangrijke winst is nog te boeken bij het meer nauwkeurig analyseren van de resultaten. Waardoor heeft een leerling een bepaald doel niet bereikt? Wat betekent dat voor het aanbod en de begeleiding aan deze leerling? Kan deze leerling zonder meer een inhaalslag maken, of moet ik eerst een hiaat in kennis wegwerken? Stel ik voor deze leerling een hoger doel, of juist een lager doel? De antwoorden op deze vragen bepalen de acties voor de komende periode, die opgenomen kunnen worden in het groepsplan. Veel leraren bespreken deze vragen nu al met de intern begeleiders en sluiten vaak in de praktijk van alledag wel aan bij de specifieke behoeften van de leerlingen. Dit is echter nog niet voldoende zichtbaar in de (evaluatie van de) groepsplannen. Hierdoor is niet duidelijk of het onderwijs voldoende is afgestemd op de behoefte van de leerlingen en uitgaat van voldoende hoge verwachtingen. Zeker voor leerlingen die stagneren in hun ontwikkeling is deze diepgaande analyse en diagnose van het probleem cruciaal. Bij leerlingen die een eigen leerlijn gaan volgen is deze diagnose al scherper en opgenomen in het ontwikkelingsperspectief.

Evalueren, verbeteren en borgen onderwijskwaliteit nu systematisch en cyclisch

Daar waar het systeem voor kwaliteitszorg tijdens het vorige onderzoek nog duidelijk in ontwikkeling was, kan nu geconstateerd worden dat dit systeem stevig staat. Het bestuur en de directie hebben hier flink op ingezet. De school evalueert de resultaten van haar onderwijs en de kwaliteit van de onderwijsleerprocessen nu regelmatig. Het betreft niet alleen zelfevaluaties, maar ook collegiale visitaties houden de school een objectieve spiegel voor. Conclusies uit deze evaluaties leiden tot verbeteracties. Het borgen van de kwaliteit gebeurt door het vastleggen van alle afspraken en procedures in een digitale team-map en door regelmatige klassenconsultaties. De inspectie heeft

er op dit moment vertrouwen in dat de school in staat is om de kwaliteit te borgen en verder te werken aan de noodzakelijke schoolontwikkeling.

3 TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan de KBS St. Jozef het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.